

Universitätsbibliothek Paderborn

**Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi
Maioris Apvd Heripolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ...
Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri
potuerunt, omnia**

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Heripolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
fundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofurti, 1601

De Domino Craftone, Hvivs Monasterii Abbe 28. qui præfuit annis 11. &
de varijs gestis illius temporis in Alemania.

urn:nbn:de:0128-1-17336

& successoribus eius, in quo sibi mutuo fidem affidentiam contra quoscunque iniuratores promiserunt: ut patet in literis eiusdem confederatio, quæ data fuerunt anno præscripto calendas Septembri in Moguntia.

M C C L X X X .

Albertus Magnus obit.
Anno Volandi abbatis 5. dominicae nativitatis 1280. obiit Albertus Magnus ora Prædicatorum, quondam episcopus Ratisponensis in Bauaria, anno ætatis sua 87. Colonia in medio choro conuentus sui sepulcrus, non sine opinione sanctificatus.

Cœfirmatio priuilegio-rum.
Eodem anno Nicolaus papa tertius, anno pontificatus sui tertio, cœfirmsit omni priuilegia, libertates & bona huius monasterij Hirsaugiensis, ad instantiam abbatis & conuentus, dans eis bullam sub plumbo in Auiione, ut moris est. 8. calendas Decemb. Aliam quoque bullam confirmationis priuilegorum dedit eisdem Romæ apud S. Petrum, 15. calendas Ianuarij, anno pontificatus sui primo.

M C C L X X X I .

Rudolphus rex in Bohe-mia pro-fferatur.
Anno autem Volandi abbatis 6. dominicae nativitatis 1281. Rudolphus rex Romæ notum, rebus in Austria & Bohemia propere gestis, dataque filia sua in matrem Wentzla filio regis Bohemiæ Odachari, quem vita & regno (sicut supra diximus) inuit, & assignato illi cum filia regno paterno, ad negotia imperii reuersus est. Et primo ipse in Nurenberga, deinde in Franckofordia cœntum principum celebravit: omnia castella & latribula prædonum in circuitu destruxit. Post hæc magnum exercitum, duxit Burgundiam cōtra comitem illius terræ, mandatis suis in obediēt, & Bisuntini in uitatem obsidione cingens obtinuit. Comitem quoque ipsum cum maximo exercitu bellum occurrentem superauit, & in deditio[n]em coegerit. Rediens autem de Burgundiâ Colmariam, Thurregum, Beronam & Hagenavv, ciuitates in rebellionem coniuratae, pugnando cepit, authoritatibus rebellionis partim occisis, partim proscriptis, & siluerat coram eo in pace.

Nicolaus papa 4. obiit.
Eodem anno obiit Nicolaus papa tertius Romæ, apud S. Petrum, cum honores pulitus, & vacuit fœdes Apostolica mensibus quinque, propter discordiam cardinalium, quibus clavis tandem elegerunt Simonem sanctam Ceciliæ presbyterum cardinalem, natione Gallum, ex ciuitate Turonensi oriundum, qui 10. calendas Aprilis coronatus, & Martinus quartus vocatus, præfuit annis 4. mente uno, vir sanctissime cœterationis, qui in raulis clarus esse fertur.

M C C L X X X I I .

Volandus abbas deposi-tus.
Anno sequenti, qui fuit dominicae nativitatis 1282. cum Volandus abbas malo modo regimine, in signi huic monasterio, tam in spiritualibus quam temporalibus damnaguisima intulisset, fratres insolentiam eius & nimiam prodigalitatem diutius ferre non possentes, consilijs amicorum vti, cum tandem ad resignationem abbatia, quam vt litera bernare & regere non valuit, induxerunt. Resignauit ergo abbatiam ad manus fratum, duodecimo cal. Februarij anno Domini 1282. indict. 10. postquam eam male resusatatis 6. mensibus 5. diebus 14. non sine damno cœnobij.

DE DOMINO CRAFTONE, HVIVS MONASTERII ABBATE 41
28. qui præfuit annis 11. & de varijs gestis illius temporis.
in Alemania.

Croftus fit abbas 28.
VA CANTE itaque monasterij huius abbatia, per resignationem Volandi quondam abbatis, ne damna ex diutina vacatione in aliquo patetur, conuenientes ad locum capituli fratres, de substituendo pastore matrurum coepertunt habere consilium: ne si minus consulte, vt prius contigit, eligerent, gratiora mala sustinerent: post varios itaque statutus inter se necessario habitos, tadem elegerunt Craftonem monachum, & maiorem huius monasterij, tunc temporis cellarium, virum matrum, & negotiis temporalibus cooptum, natione Suevum, honestissq; parentibus ortum, & fuit octauus & vicefimus huius monasterij abbas: qui confirmatus à Friderico de Bolandia episcopo Spirensi, & ex more benedictus, præfuit annis 11. & aliquor mensibus: qui cum esset experientia doctus in curæ familiaris, satis vtiter & modeſte singula disposuit. Veruntamen collapsam regulans disciplinæ obseruantiam, reducere ad pristinum feruorem non potuit.

Anno autem prænotato Rudolphus rex Richenstein & Schoneck castra prædonum munitissima, violenter cepit, ac funditus subuerit.

Eodem quoq; anno secunda feria post festū dominicae resurrectionis ciues Moguntiani seditione facta in Iudeos, multos interficerunt, & reliquos omnibus bonis spoliatos, de ciuitate eiecerunt, moxq; generalis Iudeorum persecutio in Alemania tota secula fuit.

Anno

5
uoscunque iustitia.
date fuerunt anno

tus Magnus ord.
eratis fua 37. Col-
atis.

cōfirmavit omnia
iam abbatis & con-
das Decemb. Alman. 10
oud S. Petruim, 13

olphus rex Pomer-
ia in matrem
pra diximus
s est. Et primo quia
celebravit: omnia
exercitum duxit
& Bisfuntinam cō-
maximo exercitum
item de Burgundia
nem coniuratae
scriptis, & filiis te-

m, cum honore-
diam cardinalium:
am cardinalem as-
coronatus, & Ma-
uerationis, qm 10

II ABBATE

Volandi quandam
nientes ad locum
onsilium: neli mi-
starios iraque-
chum, & maiorem
js temporalibus ce-
cēfimis hūris mo-
ensi, & exmore be-
ia doctis in cura
lapsam regulans di-
k castra prædonum

ionis ciues Mogi-
nas bonis spoliatos &
a tota secura fuit.
Anno

CHRONICA IO. TRITHEMI

199

M C C L X X X I I I .

Anno Craftonis abbatis primo completo, qui fuit dominica nativitatis 1283, in die S. Potentianæ virginis, comites de Henneberg exercitum contra Bertholdum episcopum Herbipolensem producentes, fortissimum oppidum Suartzach iuxta Mogonum igne cō- Suartzach.

busterunt, & monasterium S. Fœlicitatis nostri ordinis ibidem extra muros situm spoliā-
tes, omnia quæ inuenierant deportarunt.

Eodem anno Martinus papa quartus, legatum de Latere misit in Alemaniæ epi-
opum Tuſculanum, qui veniens ad Herbipolim in præsentia Rudolphi regis Roman. & Conuentus
principum
Herbipoli.
multorum principum, episcoporum, abbatarum, ducum, comitum atque nobilium conci-
lium celebravit, ubi inter alia legatus ipse nomine pape, contributionem decimi denarij
à clero, & rex ab invicto populo imperii instantissime exigere cooperunt, multis principi-
bus in eorum sententiam contentibus. Siphridus autem archiepiscopus Colonensis
& Henricus archiepiscopus Treverorum, contra in solitam ac nimis grauem exactionem
se fortiter opposentes, negotium penitus reuocarunt.

M C C L X X X I V .

Anno Craftonis abbatis 2. dominica nativitatis 1284. obiit Fridericus episcopus Fridericus
Episcopus
Wormati-
ensis obiit.
Wormatiensis: cui succedit Simon de Schoneck, & præfuit annis 8. mensibus tribus, die-
bus 14. vir iustus & mira probritatis, qui multa bona fecit.

Eodem anno secunda dic mensis Aprilis obiit Wernerus de Falckenstein archiepi-
scopus Moguntinus in maiori ecclesia sepultus, & vacauit sedes Moguntina ferme per tri-
ennium: duobus in dissensione electis, videlicet Petro canonico Basiliensi maioris ecclie-
sæ præposito, qui fuerat medicus Rudolphi regis Romanorum, & Gerhardo de Epstein
archidiacono Treverensi: quibus apud fedem apostolicam de archiepiscopatu per trien-
num contendentibus, tandem Honorius papa quartus utroque abrogato, Henricum Ba-
silensem episcopum ordinis Minorum, in archiepiscopum ecclesie Moguntinæ præfecit,
& Petrum præfatum medicum, in episcopum Basiliensis ecclesie ordinavit.

Eodem anno obiit Bertholdus 42. episcopus Herbipolensis, in maiori ecclesia se- Bertholdus.
pultus: cui succedit Mangoldus de Nuenburg, & præfuit annis 12.

M C C L X X X V .

Anno Craftonis abbatis 3. dominica nativitatis 1285. ecclesia beatæ Mariae semper Moguntia,
virginis in Moguntia, dicta ad gradus, cum vñaturri maioris ecclesie contigua & nouis a-
pothecis creatur.

Eodem anno 6. iduum Ianuarii, ciues Herbipolenses, canonicos omnes & clerum o- Herbipoli,
mnibus bonis spoliantes de ciuitate expulerunt.

Hoc ipso anno obiit Ludouicus comes Palatinus Rheni & Bauariae dux, filius Otto-
nis, qui primus ex ducibus Bauariae Palatinatum obtinuit, sicuti in præcedentibus dictum Ludouicus
comes Pa-
latinus ob-
iit.
est. Sepultus est autem Ludouicus in monasterio Furstenfeld in Bauaria, quod ipse in Ba-
uaria de novo construxit, in satisfactionem interfectæ vxoris. Duos filios reliquit Rudol-
phum comitem Palatinum Rheni, qui vxorem duxerat Mechtildem filiam Adolphi re-
gis Roman. de qua genuit Rudolphum, Rupertum & Adolphum, de quibus postea dice-
mus: & Ludouicu[m] secundum Bauaria postmodum Imperatorem Rom. qui duxit vxorem Comites Pa-
latinus Du-
cesq; Baua-
ria.
Margaretham, sororem Philippi regis Francorum. Alij dicunt ex filia neptem, que peperit
ei Ludouicum marcem Brandenburgensem, Stephanum ducem Bauaria in Lans-
huta commorantem. Albertum ducem Bauaria in Straubingen residentem, Wilhelmmum
comitem Hollandie, Selandie & Hannonia ac Phrysiæ dominum, Ottomem dictum
Romanum, quia Romæ natus fuerat, & Ludouicum alium ducem Bauariae. Mater
autem præscriptorum dictum Margaretha, sororis regis Francie & Vivilhelmi comitis
Hollandie filia fuit, que patre sine filiis mortuo, comitatum paternum Hollandie, Han-
nonie ac Selandie obtinuit, cumque Vivilhelmo filio, quemadmodum suo loco dic-
imus, assignavit.

Eodem quoque anno obiit Martinus papa quartus Perusij, in maiori ecclesia sepul- Martinus
papa quartus
tus obiit.
tus, ad cuius sepulchrum nulti valetudinari delati, cæci perduci, muti & claudi pristinam
valetudinem receperunt. Huic in pontificatu successit Honorius quartus patria Roma- Honorius
papa.
nus, Jacobus antea vocatus, diaconus cardinalis, & præfuit anno uno, diebus undecim, papa.
vir bonus & integer, scientiæ & honestatis verus amator.

M C C L X X X VI .

Anno Craftonis abbatis 4. dominica autem nativitatis 1286. Honorius papa prædi-
ctus, casata electione carnicorum Moguntinensium, quam fecerant ante biennium

R 4

*Henricus fit
archiepisco-
pus Mogun-
tius.*

de Petro Medico & Gerhardo de Epstein, Henricum episcopum Basiliensem (sicut supra diximus) ordinis Minorum in archiepiscopum ecclesiae Moguntinæ ordinavit, qui prout anno uno, mensibus undecim, diebus quinque.

*Rudolphi
regis fatus
turpe.*

Eodem anno Rudolphus rex Rom. pecunia audius, rem principe turpem commisit cancellarium suum in Italiam misit, qui accepta pecunia populos omnes liberos facret, eos potissimum qui se pretio redimerent. Licens ob eam rem duodecim milia nummum auri persoluerunt; Florentini vero sex millia. Qui statim liberi omnino facti, Magistratum quem priores artium vocant, addito vexillifero iustitia creaverunt. In hunc modum & reliqua ciuitates plerique sese pecunia interueniente in libertatem contulrunt.

M C C L X X X V I I .

*Wernerus
a iudeis ob-
ceditur.*

Anno Crafronis abbatis 5. qui fuit dominice nativitatis 1287. Iudei quendam prenum Christianum ex villa Wamraid oriundum, nomine Wernerum, furtive rapientes ad oppidum Wesaliense iuxta Rhenum fecum abducunt, eumque pro recipiendo sanguine eius, 13. calendas Maij acibus & cultris pungentes post longum martyrium crudeliter occidunt, cuius corpusculum in oppido Bacherach humatum, vique in praesentem diem in quadam capella ostenditur incorruptum, & ab incolis loci pro martyre veneratur, signaque claruisse multis dicitur.

*Honorius
papa 4. ob-
it.*

Anno prænotato obiit Honorius papa 4. & vacat Apostolica sedes mensibus 10. ipse ordinem Carmelitarum non satis in consilio probatum, muratis chlamydibus virginalis in albas, & ordinem eremitarum sancti Augustini apud Parisios improbatum confirmavit. Sepultus est Romæ in ecclesia sancti Petri.

M C C X X X V I I I .

*Dissentio
capitulo in
electione.*

Anno Crafronis abbatis 6. dominice autem nativitatis 1288. 15. calendas Aprilis obiit frater Henricus ordinis Minorum archiepiscopus Moguntinus, in maiori ecclesia Moguntiae sepultus: post quem iterum duo in dissensione electi fuerunt, Gerardus de Epstein canonicus Moguntinus, & archidiaconus Treverensis, quem ante Henricum electum contra Petrum fuisse diximus, & Emericus de Schoneck scholasticus Moguntinus. Verum dum haec apud Moguntiam fierent, Apostolica sedes Honorio papa mortuo fuisse diximus, vacavit: propter quod, causa corum non poterat neque in partibus neque in Rome terminari.

*Henricus
archiepisco-
pus Trever-
ensis.*

Intercea Henricus archiepiscopus Treverensis moritur, & Gerhardus prædictus contra Bohemundum ab vita parte capituli in archiepiscopum postulatur: qui tandem Nicolaus papæ quartu creato, Romam cum duplice electione profectus, contra Emericum Moguntinum & Bohemundum Treverensem, archiepiscopos Moguntinus ab ipso papæ ordinatus est, & præfuit annis 16. vir prudens & magnanimus, qui bene & utiliter ecclesiam suam rexit, & multa strenue pace belloque gessit. Bohemundus autem in archiepiscopum Treuirorum ordinatus, præfuit annis 11. qui & ipse multa probe gessit, & iura ecclesie defensauit.

*Dux Lim-
purgensis.*

Anno prænotato obiit dux Limpurgensis sine liberis, pro cuius ducatu magna inter Ioannem ducem Brabantæ & Reinhardum comitem Gelria dissensio orta fuit. Tandem venitur ad bellum. Dux Brabantæ habuit in sua parte Godfridum fratrem suum Brabantæ ducem, Adolphum comitem de Monte, Henricum comitem de Windeck, Walramum comitem de Juliaco, Gerhardum fratrem eius comitem de Iuliaco, Eucherium comitem de Marca, & fratrem eius, comitem quoque sancti Pauli, comitem de Los, episcopum Leodiensem, ciues Colonenses, aliosque nobiles multos & fortissimos. Post cum Reinaldus comite Gelria fuerunt Siphridus archiepiscopus Colonensis, Henricus comes Lutzenburgensis, & frater eius Walramus, Ioannes quoque dominus de Limpurg, Henricus comes de Westerburg, comes quoque de Falckenburg, & alii complures, conserto prelio 5. die mensis Junij, circa villam Worring dictam, in Colonensi diœcesi, multi ab utraque parte ceciderunt: tandemque Ioannes dux Brabantæ vicit oriam obtinuit. Ibi inter alios nobiles multos ceciderunt Henricus comes de Lutzenburg, & Walramus frater eius, Reinaldus Gelria comes à duce Brabantæ captus, non solum iuri suo ad ducatum Limpurg cedere, sed pro sui etiam liberatione multa castra, d'omina & ingentem pecuniarum summam dare coactus fuit. Siphridus quoque archiepiscopus Colonensis, ab Adolpho comite Montensi captus, per septem annos in custodia detinetur: nec prius dimitti potuit, q̄ s' pecunij, castris & prouentibus multis, cum graui dispendio ab eo liberavit.

*Comes Gal-
ria Reinal-
dus captus.*

Capti fuerunt & alii multi, plures vero interempti. Sunt qui scribant, in eopralio centena hominum millia ad certamen belli conuenisse.

Eodem

CHRONICA IO. TRITHEMII.

201

Eodem anno postquam sedes apostolica decem mensibus vacasset, cardinales tandem Perusij congregati, Hieronymum S. Sabinæ presbyterum cardinalem, ordinis fratrum Minorum, in papam elegerunt, qui Nicolaus quartus nuncupatus, praefuit annis 4. mensie 1. diebus 8. vir bonus, amator religionis & pacis.

Nicolaus
papa 4. ele
gitur.

M C C L X X X I X.

Anno Craffonis abbatis 7. dominica autem nativitatis 1289. Rudolphus rex iterum exercitum duxit in Burgundiam, & primo quidem ciuitatem Paterniacum obsidens cedip; postea comitem Burgundie rebellem & perjurum capiens, ad vincula coniecit. Comitem quoque Sabaudie, & comitem montis Bellicardi similiter capiens, in dictione suam iurare coegerit.

Rex iterum
in Burgun-
diam.

10 Eodem anno Emicho comes de Liningen, Dierherus filius Euerhardi comitis de Katzenelenbogen, Walterus comes de Geroldebeck, Gerlacus senior dominus de Limburg, comes quoque de Welingen, & comes de Reneck, vno tempore apud Nigram syl- uam misere obierunt.

Comiti seu
obierunt.

M C C X C.

Anno Craffonis abbatis 8. qui fuit dominicae nativitatis 1290. obiit Henricus dux Bavarie filius Ottonis primi, ex duabus Bavarie comitis, frater Ludouici, de quo supra dictum est: qui habuit vxorem Elisabeth, filiam regis Belie Vngarie: quæ peperit ei Ottonem Vngarie regem, Ludouicum & Stephanum ducem Bavarie: qui duo, mortuo

Henricus
dux Bau-
aria moritur.

20 patre, dominium in Lanshuta tenuerunt.

Eodem anno, 6. nonas Maij. obiit Petrus, monasterij mei Spanheimensis abbas o- stauus, cui successit Ioannes secundus, & praefuit annis 7. mensibus 11. qui omni studio eccliam exornare curauit, quam etiam anno suo primo dedicari a novo cum altaris fe- cit. His temporibus Siphrido Colonensis ecclesiæ archiepiscopo, sub custodia comitis de Monte, per septennium (sicut diximus) captiuo. Walramus comes de Luliaeo per terras ecclesiæ Colonensis, ferro debachatus & igne, multa damnorum incommoda pauperibus intulit. Castrum ecclesiæ fortissimum, Zulph dictum, inter alia cepit, a funditus de- struxit. Simili vesania concitatus Euerhardus comes de Marcha, cum sutorum valido exer- citu intravit Westphaliæ, & Angariæ ducatum ad dominium ipsius archiepiscopi perti- 30 nentem, incendio & rapina deuastauit, & multis munitiones terra, castra & oppida sibi subiugauit.

Petrus ab-
bas Span-
heimensis
obiit.

Comites Lu-
liaensis
Walramus.
Euerhardus
comes Mar-
chia.

M C C X C I.

Anno Craffonis abbatis 9. dominica autem nativitatis 1291. Rudolphus rex Rom. conuentum principum solenniter celebravit in Franckofordia, vbi multis precibus, viis & modis, principes conabatur inducere, ut filium suum Albertum ducem, in regem eli- gerent: quod tamen obtinere non potuit, licet post mortem Adolphi de Nassau, idem filius tandem rex fuerit factus, ut suo loco dicemus. Rudolphus igitur cum amicis suis Ar- genrinam se conferens, animi recreandi gratia, in infirmitatem incidit, que curari nequi- uit. Vnde cum festinatione Spiram se duci fecit, vbi antecessores sui Reges & Imperatores sepulti erant. Quo cum peruenisset, mox anno prænotato, in octava diuisionis Apostolorum obiit, ibique in maiori ecclesia sepultus fuit, & vacauit imperium quasi anno uno, propter discordiam principum.

Rudolphus
rex Spira-
moritur.

Eodem anno in mense Decembri obiit Nicolaus papa quartus Romæ, in ecclesia S. Mariae maioris cum honore sepultus, & vacauit sedes Apostolica annis duobus, mensi- bus 3. diebus 18.

Nicolaus
papa 4. obi-
git.

M C C X C I I.

Anno Craffonis abbatis 10. dominicae nativitatis 1292. in principio mensis Maij. co- uenerunt principes in Franckofordia, postquam imperium ferme ad annum vacauit, ut Rom. regem eligerent. Qui multis inter se consilijs & tractatibus habitis, Adolphum co- mitem de Nassau regem decernunt, virum insignem, sed milite ac pecunijs parum abun- dantem, qui regno suscepit imperium annis 6. Contra hunc Albertus dux Austriae filius Rudolfi regis defuncti, se quotundam principum auxilio erexit, dicens imperium ad se pertinere iure paterno, neque alium eligendum quam diu de regali profapia idoneus aliquis ad regnum potuerit inueniri. Vnde cunctis diebus quibus vixit Adolphus, in- fensus illum habuit, donec tandem desertus a principibus in agro Wormatiensi ab eo interfectus fuit.

Adolphus
comes de
Nassau fit
rex annis 6.
Albertus
dux Au-
striae.
Adol. hum
infecit.

Anno præscripto Gerhardus archiepiscopus Moguntinus synodus prouincialem suffraganicæ & prælatis suis, in Aschaffenburg celebrandam indixit, vbi conuenerunt

Synodus
Mogumi.

Eden

Episcopus Spirensis capitulare 10. Viz.
episcopi Eistetensis, Spirensis, Augustensis, Herbipolensis, Bambergensis, Hildesheimensis, & Wormatiensis, cum alijs multis abbatibus, praepositis, decanis atque presbyteris, qui multa & varia in negotijs ecclesiasticis utilia statuerunt. Soluto consilio, cum vniuersitate, suo proficisci eretur itinere, Gerhardus praepositus Traiectensis, filius Euerardi comitis de Katzenclenbogen, Fridericum episcopum Spireensem in via iuxta villulam que prope Mogonum sita (Kesterbach nominatur) coepit, captiuumque abduxit, quoique interueniente concordia pacto dimisus ab eo fuit.

M C C X C I I I.

Wormatia concravatur.
Anno Craftonis II. dominice autem nativitatis 1293. Wormatia ciuitatis magna pars denuo incendio horribili conflagravit.

Simon obiit.
Gerhardus fit episcopus.
Eodem quoque anno in die sancti Othmari abbatis, obiit Simon episcopus Wormatiensis, & in monasterio Schonaugiensi sepultus est. Quo mortuo in succelorem electus fuit Gerhardus filius comitis Hirsuti, vulgariter dicti Rüggraff, qui priusquam confirari posset, Apostolica sede vacante immatura morte praeuentus est. Posthunc electus fuit anno sequenti Euerhardus de Stralenberg, qui praeuit decem mensibus duxit, & mortuus est.

Adolphus rex.
Eodem quoque anno Adolphus rex Rom. nouus, exercitum duxit contra Marchiones Misenses, ipsamque marchiam Romano imperio subditam fecit, atq; cum suis principibus obedientem. Inter Philippum regem Gallorum, Eduardumque regem Anglorum, hoc ipso anno bellum quod aliquot annis cum ingenti amborum clade durauit, sicut sumpsit, non sine malorum sanguine.

Euerhardus comes Wittenberg.
His etiam temporibus Euerhardus comes de Wirtenberg cum Alberto Austriduce sentiens Adolphum regem Rom. persequitur, multa illa damnainferens, multaque recipiens illata. Comes iste Euerhardus homo quietis impatiens, amator belli, semper in motu, semper inquietus, cum omnibus regibus, qui suo tempore Rom. gubernabant, perium contentiones habuit: omnibus infestus, omnibus rebellis & contrarius fuit. Rudolphi primo confoederatus quatuordecim comitibus (sicut supra diximus) rebelavit. Postea persequenti Adolphum, duci Alberto firmissime adhæsit. Deinde mortuo Adolpno, non minus Alberto contrarius erat, quam alios ante eum reges pro viribus suis persequutus.

Craftus obiit.
Anno prænotato moritur Craftus huius monasterij Hirsaug. octauus & vigesimus abbas, anno regiminis sui II. completo, vir quidem suo tempore bonus, sed antiquis partibus zelo & feruore monasticae integritatis minime comparandus, quippe qui collapsum regularis disciplinae obseruantiam & reperit & dimisit.

DE GODFRIDO, HVIVS MONASTERII ABBATE XXI.
qui præfuit annis 7. & de variis gestis illius temporis in
Alemanniâ.

Gotfridus abbas 29.
Craftus venerabili abbe mortuo atque sepulto, ad electionem noui patris frates huius monasterij ad locum capitularem conuenientes, præmissis orationibus & consuetis, maturum inter se cooperunt habere tractatum. Qui tandem post multa confilia unanimiter elegerunt Gotfridum venerabilem senem, qui longo tempore custos officium tenuit, natione Suecum, honestis secundum seculum parentibus ortum, qui a Friderico episcopo Spirensi confirmatus, & ex more benedictus, in ordine abbatum huius monasterij nonus & vicesimus, præfuit annis 7. Erat autem homo magna statura & elegantis personæ, de militari genere procreatus, in agendis promptus & idoneus, ingenio subtilis, consilio cautus & prudens, eloquio disertus, actione præcipitus, vita & consecratione maturus. Collapsum regularis disciplinae obseruantiam libenter ad pristinum integratis siue statum reduxisset, sed obstantibus sibi monachis iam dudum in laxitate consuetis, ac malitia temporum reclamante, sanctum reformati propositum debito mancipare affectui non potuit. Occasione tamen huius voluntatis multas rebelliones & mortuas corum sustinuit, qui cum esset vir prudens, omnes consilio facile superauit.

M C C X C I I I.

Anno eius primo currente, qui fuit dominicae nativitatis 1294. posteaquam sedes apostolica biennio, & ferme quatuor mensibus vacasset, diuina tandem (vt credebatur) ordinatione, in papam fuit electus Celestinus quintus, eremita, sub regula S. patris nostris Benedicti professus: a quo Celestinorum ordo sumpsit initium, vir sanctissime conuersationis, Petrus ante pontificatum vocatus, qui præfuit mensibus tantum 5. & renunciavit pa-